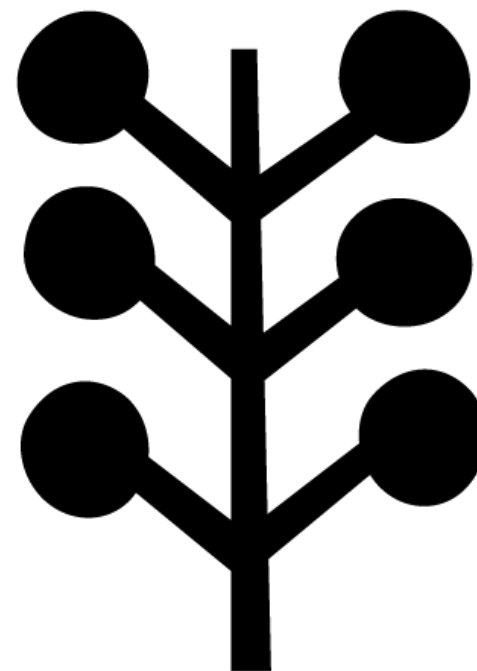

ENNAKKOVAIKUTUSTEN ARVIONTI

Selvitys lukion valtuustoaloitteeseen

1/2024 – HOLLOLAN KUNNASSA

Perusopetuksen suunnittelija, osallisuuskoordinaattori,
alurehtorit, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hollola

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	3
2	Nykytilan kuvaus	4
3	PÄÄTÖSVAIHTOEHTOJEN VAIKUTUSTEN VERTAILU	8
4	Yhteenveto	23

1 JOHDANTO

Mikä EVA on?

Ennakkovaikutusten arviointi on prosessi, jossa ennakolta tarkastellaan suunnitellun päätöksen tai hankkeen mahdollisia vaikutuksia yhteisöön, ympäristöön tai muihin osapuoliin. Tavoitteena on tunnistaa ja arvioida päätöksen seuraukset sekä positiiviset että negatiiviset, jotta päätöksentekijät voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä. Arvioinnissa otetaan huomioon eri sidosryhmät ja heidän näkemyksensä, ja prosessi sisältää vuorovaikutusta ja osallistumista kohderyhmiltä ja asiantuntijoilta. Ennakkovaikutusten arviointi edistää avoimuutta, demokraattista päätöksentekoa ja riskien hallintaa.

Tämän ennakkovaikutusten arvioinnin toteutuksessa on nojattu [Kuntaliiton suositukseen vaikutusten ennakoarvioinnista kunnallisessa päätöksenteossa](#), Kuntaliiton mallintamaan valmisteluprosessiin sekä Hollolan kunnan Ennakkovaikutusten arvioinnin – valmistelijan ohjeeseen (2023).

Miksi EVA tehdään?

Hollolan kunnanvaltuuston kokouksessa 24.4.2023 on käsitelty lukiota koskevaa valtuustoaloitetta. Aloitteessa on pyydetty selvittämään Hollolan oman lukion perustamiseen liittyvät mahdollisuudet ja vaikuttavuudet laajasti peilaten Hollolan kuntastrategian arvoihin ja visioihin. Tämä ennakkovaikutusten arviointi tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi tarkastelemalla lukion perustamisedellytyksiä ja vaikutuksia eri näkökulmista ja eri sidosryhmiä kuullen. Arviointiprosessin aikana työryhmän lisäksi kuultuja mm: nuorisovaltuusto, ympäristöprojektiasiantuntija, työllisyyspalveluiden asiantuntija, ammatillisen koulutuksen asiantuntija, kunnan hallinto- ja talousjohtaja, rehtoreita ja yksittäisiä opettajia.

Prosessin tueksi on toteutettu tiedonkeruu Hollolan 9. luokan oppilaille suunnatulla kyselyllä, jonka tarkoituksena oli tuottaa tietoa opiskelupaikan valinnasta ilmiönä ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä samalla toimia yhtenä työkaluna oppilaan ohjauksessa. Halusimme kuulla nyt opiskeluvaihtoehtojaan pohtivilta nuorilta, mm. mitkä asiat tulevan opiskelupaikan valintaan ensisijaisesti vaikuttavat, kuinka moni tästä ikäryhmästä on aikeissa suuntautua lukion sijaan ammatilliseen koulutukseen tai muualle ja kuinka moni olisi

ollut halukas jatkamaan lukio-opintoja Hollolassa, jos tällainen vaihtoehto olisi ollut tarjolla. Kyselyn kehittämiseen valmistelijoiden lisäksi osallistui opinto-ohjaajia sekä nuorisovaltuusto ja kysely toteutettiin joulukuussa 2023 osana 9. luokkien opinto-ohjausta. Kyselyn tulokset kokonaisuudessaan raportin liitteenä (LIITE 1.). Kyselyn lisäksi kunnan nuorisovaltuusto on toteuttanut syksyllä 2023 SWOT-analyysin, jossa lukioaloitteen uhkia ja mahdollisuuksia on tarkasteltu nuorten näkökulmasta (LIITE 2). Toteutetun tiedonkeruun ja kohderyhmän kuulemisen lisäksi ilmiötä on pyritty ymmärtämään ja tarkastelemaan monialaisen asiantuntija-arvioinnin avulla, jonka tuloksista on koostettu eri näkökulmat huomioon ottava vertailutaulukko (luku 3. sivut 7-22).

Ennakkovaikutusten arviointi auttaa arvioimaan laajasti kaikki mahdolliset vaikutukset, jotka voivat liittyä lukion perustamiseen Hollolaan. Se on olennainen osa päätöksentekoa, sillä se osallistaa sidosryhmiä, minimoii riskejä ja tarjoaa päätöksentekijöille informaatiota parhaan ratkaisun valitsemiseksi kunnan tarpeisiin ja resursseihin nähden. Ennakkovaikutusten arviointi antaa pohjan keskustelulle ja jatkosuunnittelulle, kun on arvioitu mitä vaikutuksia päätöksellä voi olla tulevaisuudessa.

2 NYKYTILAN KUVAUS

Lukio Hollolassa on lakkautettu 1.8.2014 alkaen osana vuosien 2014–2016 sopeuttamistoimia. Päätös on tehty valtuuston kokouksessa 26.6.2013. Lakkautuspäätökseen johtavia tekijöitä ovat olleet muun muassa yhä useampien oppilaiden hakeutuminen lukio-koulutukseen Lahden puolelle sekä ammatillisten opintojen suosion kasvu viimevuosikymmeninä lukio-opintojen rinnalla. Päätöksen valmistelun yhteydessä on tuolloin teetetty kouluverkkoselvitys sekä tarkasteltu erilaisia vaihtoehtoja lukiokoulutuksen jatkamiseksi Hollolassa. Tässä yhteydessä esimerkiksi yhteistyömahdollisuutta Päijät-Hämeen koulutus konsernin kanssa on selvitetty. Vuoden 2013 päätöksentekoprosessin myötä Hollolan kunta luopui opetuksenjärjestäjän luvastaan.

Lukiolain (714/2018) 3 §:ssä tarkoitettua koulutuksen järjestämislupaa tulee hakea Opetus- ja kulttuuriministeriöltä vähintään vuosi ennen koulutuksen aloittamisajankohtaa. Hakemuksessaan kunnan tulee perustella koulutustarve ottaen huomioon esimerkiksi

opiskelijamäärät, opetuskielet, ajantasainen opetussuunnitelma, valtakunnallinen ja alueellinen koulutustarve – ja tarjonta sekä ammatilliset ja taloudelliset edellytykset koulutuksen tarkoituksen mukaiseen järjestämiseen. Lisäksi vuoden 2018 lukiolain uudistuksen myötä lukiokoulutuksenjärjestäjällä on velvoite ottaa käyttöön laadunhallintajärjestelmä toimintansa julkiseen arviointiin ja jatkuvaan kehittämiseen. Lakiuudistuksen myötä koulutuksen järjestäjältä vaaditaan yhteistyötä perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen, vapaan sivistystyön, korkeakoulujen sekä työ- ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa.

Syntyvyyden laskun myötä koulutuksen järjestäjien tulee varautua oppilasmäärien vähenemiseen. Hollolassa vuonna 2029 oppilasmääräennusteen mukaan yhdeksännen luokkansa aloittaa 168 oppilasta, kun vastaava luku vuonna 2023 on ollut 232. Valtuuston tekemän palveluverkkopäätöksen viimeisin toimenpide toteutetaan 1.8.2025. Muutoksen toteuttamisen myötä Salpakankaan koulun että Heinsuon koulun tilojen käyttöaste tulee kasvamaan nykyisestä. Lukiokoulutuksen järjestämiseksi tulisi tarkastella uudisrakentamista tai muutostöitä olemassa oleviin rakennuksiin. Lukio-opetus ja opiskelijat tarvitsevat myös omia tiloja rakennukseen yhteisten lisäksi.

Päijät-Hämeen alueella toimii tällä hetkellä 11 lukiota (Asikkala, Hartola (osana Itä-Hämeen opistoa), Heinola, Iitti, Lahti (4kpl), Orimattila, Padasjoki ja Sysmä).

Lukiokoulutuksen rahoituksesta

Lukiokoulutusta rahoittavat kunnat ja valtio yhdessä. Rahoitus määräytyy opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohti määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Vuonna 2024 kunnan rahoitusosuus on n. 64% kunnan rahoitusosuuteen kuuluvista valtionosuusperusteista. Valtio on kohdistanut vuosina 2023 ja 2024 yli sadan miljoonan euron rahoitusleikkaukset lukiokoulutukseen. Tällöin kunnat joutuvat paikkaamaan puuttuvaa rahoitusta omalla lisärahoituksella. Lukiokoulutuksen järjestäjälle, jolla on järjestämisluvan mukaisesti myönnetty erityinen koulutustehtävä tai valtakunnallinen kehittämistehtävä, myönnetään lisärahoitusta. Tämä lisärahoitus on 1,55 prosenttia rahoitusjärjestelmässä olevasta rahoituksesta vuonna 2024. Osuus pienenee oppivelvollisuus uudistuksesta johtuen seuraavina vuosina siten, että se on 1,44 prosenttia vuodesta 2027 alkaen.

Kysely jatko-opiskelupaikan valintaa tekeville Hollolalaisille nuorille

Nuorten kuulemiseksi ja ymmärtääksemme paremmin jatko-opiskelupaikan valintaa ilmiönä, laadimme kunnan opinto-ohjaajien ja nuorisovaltuuston avustuksella kyselyn nykyisille yhdeksäsluokkien oppilaille. Kysely toteutettiin nimettömästi sähköisellä Webropol-kyselylomakkeella osana opinto-ohjauksen oppitunteja joulukuussa 2023. Kyseiseen ”Jatko-opintokyselyyn” saatiin 153 vastausta parhaillaan opiskelumahdollisuuksiaan pohtivalta Hollolalaiselta nuorelta.

Kyselyyn vastanneista **42 % ilmoitti toivovansa opintojen jatkuvan peruskoulun jälkeen lukiossa, kun taas 46 % ilmaisi kiinnostuksensa ammatillisiin opintoihin** (esim. Koulutuskeskus Salpaus). Näiden lisäksi oppilaille on mahdollisuus hakeutua muun muassa tutkintokoulutukseen valmentaviin (TUVA) opintoihin, kansanopistoon tai ammatilliseen erityisoppilaitokseen (esim. Kii-pula). Vastaajista 9 % ei vielä tässä kohtaa tiennyt, mihin haluaisivat peruskoulunsa jälkeen suunnata.

Kysyessämme, mitkä asiat nuoret kokevat tärkeimmiksi heidän pohtiessaan jatko-opiskelupaikkaansa, tärkeimmiksi asioiksi nostettiin seuraavat: **1. mahdollisuus saada uusia kavereita (54 %), 2. mahdollisuus valmistua toiveammattiin (52 %), 3. opintojaksojen monipuolisuus (42 %)**. Pienin merkitys annettiin mahdollisuudelle painotettuihin opintoihin (esim. erikoislukio) (11 %), sille ettei keskiarvoraja ole liian matala (15 %) ja vahojen tuttujen luokkakavereiden hakeutumiselle samaan oppilaitokseen (19 %). **Vastaajista 25,2 % piti tärkeänä oppilaitoksen sijaintia lähellä kotia.**

Pyysimme nuoria arvioimaan, kuinka todennäköisesti he olisivat hakeutuneet Hollolan lähilukioon, jos sellainen olisi yhä ollut olemassa. Arviointiasteikkona 1 (= en olisi hakenut) – 5 (= olisin varmasti hakenut). **Yhteensä 59 % nuorista ilmaisi, etteivät he olisi hakeutuneet Hollolan lähilukioon, jos sellainen mahdollisuus olisi yhä ollut** (arviointiasteikon vastaukset 1 ja 2). Kun taas **16 % nuorista ilmaisi kiinnostusta omaa lähilukiota kohtaan** (arviointiasteikon 4 ja 5). Neutraalin (3) vastauksen arviointiasteikolla antoi 24 % vastaajista. (Kyselyn tulokset kokonaisuudessaan erillisenä liitteenä.)

3 PÄÄTÖSVAIHTOEHTOJEN VAIKUTUSTEN VERTAILU

NÄKÖKULMA:

KUNTALAINEN

vaikutuskohde

Terveys ja hyvinvointi
(Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki)

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

1. LUKION PERUSTAMINEN		2. NYKYINEN KOULUTUSTARJONTA	
lyhyt aikaväli	pitkä aikaväli	lyhyt aikaväli	pitkä aikaväli
1	0	1	2
Ryhmäkoko - Nivelvaiheen tuki - Opintoihin kiinnittyminen - Yksilölliset oppimispolut - Terveys- ja hyvinvointipalvelut sekä psykososiaalinen tuki yhteistyössä koko alueen toimijoiden kanssa			
Koulutuksen ja terveyden välillä on vahva yhteys: korkeammin koulutetut elävät muita pidempään ja terveimpinä (WHO). Koulutuksella mm. vahvistetaan yhteiskuntaan kiinnittymistä, tuetaan kasvua ja kehitystä sekä oppimistaitoja.			
0	0	1	1
Mahdollisuus jatkaa peruskoulun jälkeisiä lukio-opintoja lähilukiassa omassa kunnassa. (jatkuu seuraavalla sivulla)			

Maantieteellisesti tarkasteltuna lukiota ei ole mahdollista sijoittaa kuntaan niin, että osa asuinalueista ei jäisi eriarvoiseen asemaan > nykyiset lukiot lähempänä. (Vesikansa, Miekkiö, Hämeenkoski)

Yhä useampi nuori valitsee lukion sijaan esim. ammatillisen koulutuksen. Aloite ei huomio näitä nuoria.

Olemassa olevat lukiot tarjoavat monipuolista kurssitarjontaa ja tukipalveluita, jotka vastaavat erilaisten opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin. (esim. kieli, kurssitarjotin, kansainvälisyys, opintopolut, alueellinen yhteistyö, sukupuolten tasa-arvo).

Lapsenoikeuksien sopimus ohjaa kasvatustyötä rauhan, ihmisarvon, suvaitsevaisuuden, vapauden, tasa-arvon ja solidaarisuuden hengessä.

Tietoyhteiskuntataidot

1

1

2

2

Lähilukio voisi joidenkin oppilaiden kohdalla madaltaa kynnystä lukio-opintojen aloittamiselle.

Opiskelijalla on mahdollisuus valita erilaisten vaihtoehtojen ja painotuksien välillä mieleisensä opiskelupaikka.

Opetustarjonnan tulee olla laaja, jotta henkilökohtaistaminen toteutuu.

Lukio-opetus vahvistaa tietoyhteiskuntataitoja, mikä on tärkeää nykypäivän digitalisoituneessa maailmassa. Koulutus tukee yhteiskuntaan kiinnittymistä, osallisuutta sekä antaa valmiuksia kriittiseen ajatteluun sekä jatko-opintoihin. Hollolan koulutustasomittain on Päijät-Hämeen korkein (Sotkanet).

Palveluiden saatavuus,
saavutettavuus sekä digi-
taalin esteettömyys

1	1	1	1
<p>Yksi lisävaihtoehto jatko-opinnoille.</p> <p>Lukio-opintojen saavutettavuus kasvaa osalle Hollolan nuorista. Toisaalta pienemmän lukion mahdollisuudet kurssitarjonnan osalta olisivat verrokkia suppeammat.</p> <p>Huomioitava kehittämiseen varattavat resurssit ja järjestelmien hankinta.</p> <p>Joukkoliikenteen palvelutasoa tarkasteltu kunnassa joulukuussa 2023.</p> <p>Etäopiskelumahdollisuudet viimevuosina valtakunnallisesti ja kansainvälisesti laajentuneet.</p>			

Lasten ja nuorten ihmis-
suhteet

1	1	2	2
<p>Mahdollinen yhteinen henkilöstö perusopetuksen ja lukion välillä > tuttuja opettajia. Ikäluokan yhtenäinen polku varhaiskasvatuksesta lukioon > tuttuja opiskelukavereita.</p> <p>Sosiaalisen piirin laajeneminen ja mahdollinen kansainvälisyys.</p> <p>Kyselyssä nuoret pitivät tärkeänä mahdollisuutta saada uusia kavereita.</p>			

Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa tai viettää vapaa-aikaa

0	0	1	2
Koulumatkaan käytetyn ajan mahdollinen kasvu/vähentyminen (riippuen lukion sijainnista). Suuremman kaupungin tarjoamat harrastusmahdollisuudet > Nuorella mahdollisuus löytää omia kiinnostuksen kohteita vastaava laji/seura/ohjaus.			

Lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

2	0	1	2
Pienempien opiskelijamäärien myötä yksittäisen opiskelijan vaikuttamismahdollisuus voi kasvaa. Tiiviin yhteistyön mahdollisuus paikallisten toimijoiden kanssa. Kiinnittyminen ja juurtuminen kotiseutuun voi kasvaa. Vaikuttamisfoorumeita opiskelijoille (esim. Suomen Lukiolaisten liitto). Yhteisöjen monipuolisuus.			

Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan lapsella ja nuorella on oikeus tulla kuulluksi häntä itseään koskevissa päätöksissä.

Lasten ja nuorten turvallisuus tai turvallisuuden tunne

1	0	-1	0
Mahdollista vaikutusta esimerkiksi koulumatkat, oppilasmäärät ja yhteisöllisyys. Kotiseutu turvallisuuden tunnetta vahvistavana tekijänä. Varautuminen Turvallisuussuunnittelu			

Lukio-opiskelijoiden turvallisuuden tunteeseen liittyviä tekijöitä mitataan mm. valtakunnallisen kouluterveyskyselyn yhteydessä (tapaturmat, koulukiusaaminen, häirintä). Digiympäristön myötä uudenlaisia turvallisuuden tunteeseen vaikuttavia tekijöitä.

Vaikutukset lasten ja nuorten perheiden aikuisiin ja perhearki

1	0	0	0
Opiskelijamäärillä voi olla vaikutusta oppilaitoksen ja kodin väliseen yhteistyöhön ja tiedon kulkuun. Muutos mahdollisiin kyytitarpeisiin. Aikuisen tuki nuoren oman yksilöllisen oppimispolun löytämiseksi.			

Vaikutukset perheiden taloudelliseen tilanteeseen

0	0	0	0
Matkakustannukset: koulumatkatuen saamisen edellytyksenä 7 km koulumatka. Velvoite lukio-opintojen maksuttomuuteen 2021 alkaen.			

Vaikutukset lasten ja nuorten opetukseen ja koulunkäyntiin

2	0	0	2
Vaikutusta lukio-opintojen saavutettavuuteen ja nivelvaiheen yhteistyöhön sekä tiedonkulkuun siirryttäessä peruskoulusta toiselle asteelle. Olemassa olevien rakenteiden ja yhteistyöpolkujen hyödyntäminen ja kehittäminen pitkällä aikajänteellä. Yksilölliset oppimispolut ja monipuolinen kurssitarjonta tukevat opintoihin kiinnittymistä ja opinnoissa suuntautumista.			

Näkemykset ja kommentit: Koulutuksella mm. vahvistetaan yhteiskuntaan kiinnittymistä, tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä sekä oppimistaitoja. Opintojen henkilökohtaistaminen ja opiskelijälähtöisyys ovat entisestään vahvistuneet lukiolakiuudistuksen myötä.

YMPÄRISTÖ: Vaikutukset ympäristöön

Elinolot, liikkuminen, viihtyvyys, luonnon monimuotoisuus, ilmasto, maaperä, kaupunkikuva tai kulttuuriperintö

-1	1	0	0
Rakennus			
a) Rakentaminen, uusi rakennus, uusi kiinteistö = rakennusaikaiset päästöt ja kuluttaminen, rakennusalueella luonnontilan heikentyminen.			
b) Vanhan kiinteistön remontointi, vanhan rakennuksen laajennus, vanhan kiinteistön käyttö, jolla ei merkittävää luontoarvoa.			
Erilaiset koulumatkamuodot > vaikutukset joukkoliikenteen kuormitukseen.			
Koulu- ja työmatkojen aiheuttamat päästöt, kaluston rasitus ja uusien hankinta-aika. *			
Joukkoliikenteen palvelutasoa tarkasteltu kunnassa joulukuussa 2023.			

Lisäksi: Uusi kiinteistö, uuden rakennuksen rakentaminen DNSH – käsitteen mukaisesti lievennyshierarkia: DNSH on ”ei merkittävää haittaa” -periaate (Do No Significant Harm, DNSH) eli projekti ei saa heikentää esimerkiksi ilmastonmuutoksen hillintää, kiertotalouteen siirtymistä tai biologisen monimuotoisuuden suojelua. Lievennyshierarkia taas tarkoittaa sitä, että ensisijaisesti vältetään ja lievennetään vaikutuksia eli esim. säästetään luonnontilaisia alueita mahdollisuuksien mukaan tai vesiaiheita ja rakennetaan mahdollisimman ekologisesti. Lopuksi voidaan vielä kompensoida menetettyt luontoarvot toisaalla.

Näkemykset ja kommentit: Erikoistuminen esim. ”Luontolukioksi” > Lähiympäristön tunteminen lisää kunnioitusta luontoa kohtaan ja tahtotilaa sen hyvinvoinnin lisäämiseen. * Koulu- ja työmatkojen aiheuttamien päästöjen vähetessä kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy myös ajan- ja rahansäästön näkökulmasta.

**ORGAN-
ISAATIO JA
HEN-
KILÖSTÖ:**

Vaikutukset organisaation ja kuntakonsernin toimintaan

Vaikutukset eri palveluihin (esim. varhaiskasvatus, nuorisopalvelut, koulutuspalvelut, liikuntapalvelut)

-1	-1	0	0
Yhteistyön rakentaminen Esim. Ruokapalvelut, kiinteistönhuolto, koulunuorisotyö, liikunta- ja urheilumahdollisuudet, kirjasto- ja tietopalvelut, IT-palvelut Nykyisen yhteistyörakenteen ylläpitäminen ja kehittäminen.			

Tietosuojavaikutukset

-2	0	1	0
Sähköisen ylioppilaskoe-järjestelmän rakentaminen ja ylläpito. Käytettävän oppimateriaalin ja oppimisympäristöjen tietosuoja. Tiedonkulun varmistaminen nivelvaiheessa.			

Muutokset johtamisjärjestelmään sekä toimivalta ja vastuunjakomuutokset

-2	0	0	0
Järjestämisluvan hakeminen, siihen liitettävät selvitykset ja asiakirjat. Käytännön tietotaito ajantasaisen lukiokoulutuksen perustamisessa ja toiminnan ylläpitämisessä.			

Organisaation tehtävien määrä, laatu ja menettelytavat

-1	-1	0	0
Siirtymäaika perustamisesta alkaen > ratkaistava mm. aloittaisiko vain 1 vuosikurssi kerrallaan. Vaiheittainen aloitus hankaloittaa opettajien rekrytointia. Kunnassa panostetaan tarjoamaan laadukas ja turvallinen kasvuympäristö varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, jossa rakennetaan kunkin yksilöllisen opintopolun perusta.			

Työtehtävät/-aika

1	1	0	0
Lukio tarjoaisi lisätunteja nykyisten aineen opettajien opetusvelvollisuuden täyttämiseksi Ikäluokat pienenevät, joka tuo muutoksen myös perusopetuksen oppilasmääriin.			

<p>Henkilöstön koulutus /työkyky, hyvinvointi, turvallisuus, osaaminen ja yhdenvertaisuus</p>	-1	0	0	0	<p>Nykyisen henkilöstön pätevyyden tarkastelu ja mahdollinen lisäkoulutus ja rekrytointitarve.</p> <p>Tukemalla opetushenkilöstön hyvinvointia ja työssäjaksamista, vaikutamme siihen, millä tavoin lapset ja nuoret tulevat kuulluksi ja kohdatuksi kasvuympäristössään.</p>
<p>Organisaation raportointi-, viestintä-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet sekä kielelliset velvollisuudet</p>	-2	-1	1	1	<p>Velvollisuus suunnitella ja ottaa käyttöön laadunhallintajärjestelmä Esim. Karvi, Opetushallitus, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Tilastokeskus, THL</p>
<p>Kumppanuudet: hyvinvointialue/kunta, järjestöt, yritykset ja yhteisöt</p>	1	1	1	2	<p>Erikoistuminen vetovoimatekijänä; vaatii uusia rakenteita ja verkostoitumista.</p> <p>Lukiokoulutuksen tarjoajalla velvollisuus toteuttaa yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa.</p> <p>Valmiit kumppanuudet olemassa oleviin korkeakouluihin ja yrityksiin.</p>

Lisäksi: Koulutuksen järjestämisluvan hakemisprosessissa Opetus- ja kulttuuriministeriölle raportoitava esimerkiksi opiskelijamäärät, opetuskielet, ajantasainen opetussuunnitelma, valtakunnallinen ja alueellinen koulutustarve – ja tarjonta sekä kunnan ammatilliset ja taloudelliset edellytykset koulutuksen tarkoituksen mukaiseen järjestämiseen.

Opetus ja opetusjärjestelyt

-1	-1	1	1
Opetussuunnitelman toteuttaminen, laadunvalvonta. Sähköisten ylioppilaskirjoitusten järjestäminen. Kunnassa on reagoitu väestörakenteen tuleviin muutoksiin 2020 kouluverkkoselvityksen mukaisesti.			

TALOUS:

Yhteys paikallisiin yrityksiin (vaikutukset yritysten toimintaedellytyksiin, kustannuksiin, investointeihin, työvoiman saantiin, logistiikkaan tai haluun sijoittautua kunnan alueelle)

1	1	0	0
Yhteistyörakenteet. Nuorille kohdennetut palvelut.			

Väestöryhmien sekä kotitalouksien asema ja käyttäytyminen	1	1	0	0	Mahdollinen pitovoimaa ja vetovoimaa lisäävä vaikutus.
Seudun työllisyys	1	0	0	0	<p>Lukion henkilöstön rekrytointi</p> <p>Kiinteistön mahdollinen rakentaminen, huolto ja ylläpito.</p> <p>Oppivelvollisuuden laajeneminen toiselle asteelle vaikuttaa työelämään siirtymisen ajankohdan.</p> <p>Kurssien työelämälähtöisyys.</p>
Elinvoima Tuottavuus	-1	-1	0	0	Lukiokoulutuksen valtionosuus myönnetään laskennallisin perustein. Lukiossa rahoitus määräytyy opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohti määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Kunnan rahoitusosuus opetustoimen käyttökustannuksiin lukiokoulutuksessa on n. 64 prosenttia kunnan rahoitusosuuteen kuuluvista valtionosuusperusteista. (Kuntien osuus on noussut)

Päätöksen linja suhteessa aikaisempiin päätöksiin

Näkemykset ja kommentit: *Lukio-opintojen on oltava opiskelijalle maksuttomia (oppikirjat ym.) ja kunnan on huolehdittava tarvittavista kuljetuksista.*

**YHTEYS KUN-
NAN STRATE-
GIAAN:**

Millaisia yhteyksiä päätösehdotuksella on kunnan strategiaan?

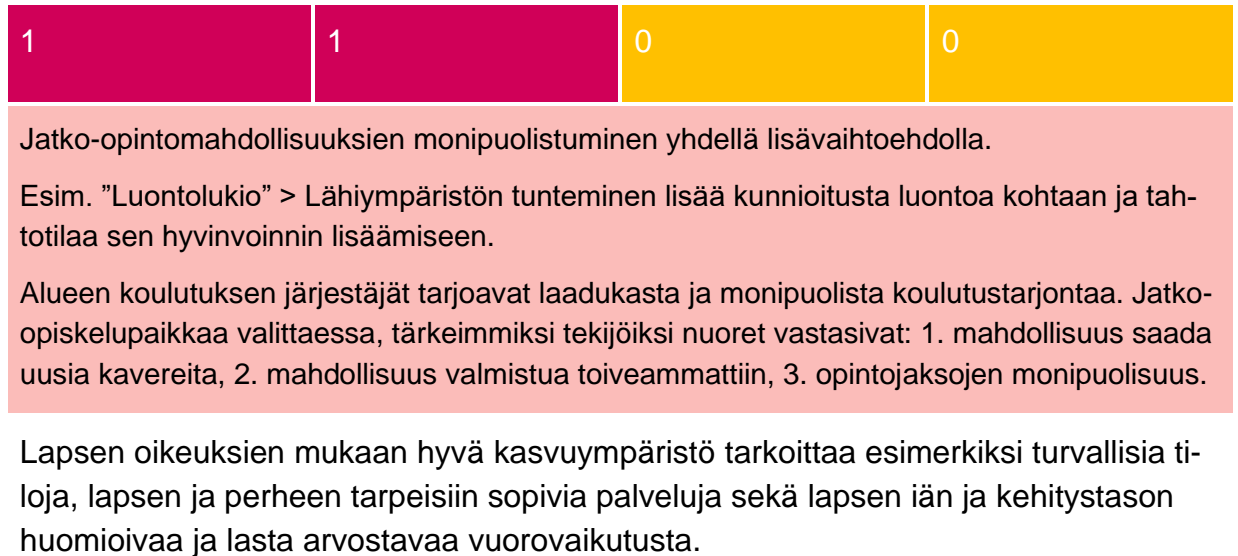
Tasapainoinen kestävä talous

Haluttu yrityspaikkakunta

Haluttu asuinpaikkakunta

Haluttu kumppani

1	1	0	0
Koulutusmahdollisuuksien kasvu mahdollinen vetovoimatekijä. Vireyttä opiskelijaelämästä. Oppilaitosyhteistyö. Alueellinen yhteistyö koulutuksen järjestäjien kanssa.			

Haluttu työnantaja

1	1	0	0
Vaikutukset opettajien tuntimääriin.			

[Opetusalan työolobarometri, 2021 ja 2019](#) Opetusalan työolobarometrin (2021) mukaan lukion opetushenkilöstön kokema kuormitus on opetusalan korkein. Opiskelijalähtöisen lukio-koulutuksen toteuttaminen edellyttää riittävää ja vakaata resursointia.

4 YHTEENVETO

<u>NÄKÖKULMA</u>		LUKION PERUSTAMINEN		NYKYINEN KOULUTUSTARJONTA	
		Lyhyt aikaväli	Pitkä aikaväli	Lyhyt aikaväli	Pitkä aikaväli
KUNTALAINEN	Vaikutuskohde:				
	Terveys ja hyvinvointi	1	0	1	2
	Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	0	0	1	1
	Tietoyhteiskuntataidot	1	1	2	2
	Palveluiden saatavuus, saavutettavuus sekä digitaalinen esteettömyys	1	1	1	1
	Lasten ja nuorten ihmissuhteet	1	1	2	2
	Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa tai viettää vapaa-aikaa	0	0	1	2
	Lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet	2	0	1	2
	Lasten ja nuorten turvallisuus tai turvallisuuden tunne	1	0	-1	0
	Vaikutukset lasten ja nuorten perheiden aikuisiin ja perhearki	1	0	0	0
Vaikutukset lasten ja nuorten opetukseen ja koulunkäyntiin	2	0	0	2	
	YHTEENSÄ	10	3	8	14
YMPÄRISTÖ	Vaikutukset ympäristöön	-1	1	0	0
ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ	Vaikutukset organisaation ja kuntakonsernin toimintaan	-1	-1	0	0
	Tietosuoja-vaikutukset	-2	0	1	0

Muutokset johtamisjärjestelmään sekä toimivalta ja vastuunjakomuutokset	-2	0	0	0
Organisaation tehtävien määrä, laatu ja menettelytavat	-1	-1	0	0
Työtehtävät/-aika	1	1	0	0
Henkilöstön koulutus/työkyky, hyvinvointi, turvallisuus, osaaminen ja yhdenvertaisuus	-1	0	0	0
Organisaation raportointi-, viestintä-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet sekä kielelliset velvollisuudet	-2	-1	1	1
Kumppanuudet: hyvinvointialue/kunta, järjestöt, yritykset ja yhteisöt	1	1	1	2
Opetus ja opetusjärjestelyt	-1	-1	1	1
YHTEENSÄ	-9	-1	4	4
TALOUS Yhteys paikallisiin yrityksiin	1	1	0	0
Seudun elinkeinorakenne, Väestöryhmien sekä kotitalouksien asema ja käyttäytyminen	1	1	0	0
Seudun työllisyys	1	0	0	0
Elinvoima, Tuottavuus	-1	-1	0	0
Päätöksen linja suhteessa aikaisempiin päätöksiin	-3	-3	3	3
YHTEENSÄ	-1	-2	3	3

YHTEYS KUNTA-STRATEGIAAN	Tasapainoinen kestävä talous	-1	-2	1	1
	Haluttu yrityspaikkakunta	1	1	0	0
	Haluttu asuinpaikkakunta	1	1	0	0
	Haluttu kumppani	1	1	0	0
	Haluttu työnantaja	1	1	0	0
	YHTEENSÄ	3	2	1	1
	KAIKKI YHTEENSÄ	3	2	16	22

Johtopäätökset tiiviisti

- Lukion perustaminen edellyttää koulutuksen järjestämis lupaa Opetus- ja kulttuuriministeriöltä, jossa koulutustarvetta tarkastellaan alueellisesti. Hakuprosessi edellyttää perusteellista selvitystyötä, mutta ei takaa luvan saantia.
- Väestörakenteen muutos, ikäluokkien pieneneminen vaikuttavat mahdollisiin opiskelijamääriin. Ratkaisuna tähän lukiot tarjoavat erikoislinjoja ja taloudellisia etuja lisätäkseen opiskelijamääriään. Koulutustarjonta voidaan nähdä kunnan pito- ja vetovoimaa lisäävänä tekijänä.
- Lukio-koulutuksen opetuksen järjestäminen kustannukset opetuksen osalta olisi vähintään 900 000 euroa vuosittain.
- Lukio opetuksen järjestäminen vaatisi uudet rakennetut tilat tai nykyisten tilojen muutostyöt toisen yläkoulun yhteyteen.
- Lukiouudistusten myötä koulutuksen tulee olla opiskelijalle maksutonta, järjestäjällä on velvoite ottaa käyttöön laadunhallintajärjestelmä toimintansa julkiseen arviointiin sekä rakentaa sähköinen ylioppilaskoejärjestelmä.

- Lukio-opintoihin sisällytetään kuudesta eri osa-alueesta koostuva oppiainerajat ylittävä osaamisen kokonaisuus. Koulutuksen tulee vastata nuorten yksilöllisiin tarpeisiin ja opiskelijoilla on oikeus entistä kattavampaan opinto-ohjaukseen ja erityiseen tukeen tarvittaessa. Nämä tulee huomioida resursseja tarkasteltaessa.
- Lukiokoulutuksen järjestäjinä toimivat kunnat joutuvat koulutuksen laadusta huolehtiessaan lisäämään omaa rahoitustaan (Kuntaliitto).

LISÄTIETOA:

- Kattava tietopaketti lukiokoulutuksesta: <https://lukio.fi/lukiolaisopas/yleista-lukiokoulutuksesta/>
- 180 lukion Hyvät käytännöt 2023: <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/eHyva%CC%88t%20ka%CC%88yta%CC%88nno%CC%88t%202023.pdf>

LÄHTEET:

Hollolan kunnan lausunto Lahden seudun joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelmasta 2024 12.12.2023

[https://hollola.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Elinvoimavaliokunta/Kokous_12122023/Hollolan_kunnan_lausunto_Lahden_seudun_j\(22693\)](https://hollola.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Elinvoimavaliokunta/Kokous_12122023/Hollolan_kunnan_lausunto_Lahden_seudun_j(22693))

Lukiokoulutusta uudistetaan – uudistuvatko lukiot? (KARVI)

https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/KARVI_0823.pdf

Koulumatkatuki: Kuka voi saada koulumatkatukea? (Kela)

<https://www.kela.fi/koulumatkatuki#maksuttomaan-koulutukseen-oikeutetut>

Lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle 20.10.2023 (739/03.01.01/2023) Kyösti Värri, Maarit Kallio-Savela, Essi Ratia. Kuntaliitto

<https://www.kuntaliitto.fi/lausunnot/2023/he-412023-vp-hallituksen-esitys-eduskunnalle-valtion-talousarvioksi-vuodelle-2024-0>

Laadunhallinta suomalaisessa kasvatus- ja koulutusjärjestelmässä (Karvi)

<https://www.karvi.fi/fi/julkaisut/laadunhallinta-suomalaisessa-kasvatus-ja-koulutusjarjestelmassa>

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (THL)

<https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/lapsi-ja-perhepalveluiden-muutosohjelma-lape->

Lapsen oikeudet

<https://www.lapsenoikeudet.fi/lapsen-oikeuksien-sopimus-turvaa-lasten-ihmisoikeudet/sopimus-kokonaisuudessaan/>

Lukiolaki 714/2018

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180714#L2P8>

Opetusalan työolobarometri (OAJ)

[Opetusalan työolobarometri, 2021 ja 2019](#)

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjien laadunhallinta- ja itsearviointikäytänteet (Karvi)

<https://www.karvi.fi/fi/perusopetuksen-ja-lukiokoulutuksen-jarjestajien-laadunhallinta-ja-itsearviointikaytanteet>

Suositus vaikutusten ennakoarvioinnista kunnallisessa päätöksenteossa (Kuntaliitto)

<https://www.kuntaliitto.fi/yleiskirjeet/2011/suositus-vaikutusten-ennakoarvioinnista-kunnallisessa-paatoksenteossa>

Tietoa lukion opetussuunnitelman perusteiden uudistumisesta (OPH)

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tietoa-lukion-opetussuunnitelman-perusteiden-uudistumisesta>

Värri Kyösti (13.12.2023). Mitkä tekijät vaikuttavat nyt lukiokoulutuksen rahoitukseen? (Kuntaliitto)

<https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2023/mitka-tekijat-vaikuttavat-nyt-lukiokoulutuksen-rahoitukseen>

Yleissivistävän koulutuksen rahoitus (OKM)

<https://okm.fi/rahoitus>

SWOT analyysi

VAHVUUS Mitkä olisivat Hollolan lähilukion vahvuudet? +	HEIKKOUS Mitkä olisivat Hollolan lähilukion heikkoudet? -
MAHDOLLISUUS Millaisia mahdollisuuksia lähilukio voisi tuoda kuntaan? 🔑	UHKA Mitkä ulkoiset tekijät voisivat olla uhka lähilukion toiminnalle? ⚠️

- Moni haluaa pois Hollolasta ja Lahessa on hyvä valikoima lukioita
- Hollola on kooltaan suuri, kaikilla ei ole mahdollista/järkevää tulla lähilukioon, koska Lahen lukiot voivat olla lähempänä.
- Nuorten ei tarvis matkustaa lahteen asti, mutta nuoret saattavat haluta mennä lahteen lukioon esim. kavereiden takia.
- Helppo valinta jatkaa niin sanotusti samassa koulussa
- Lähellä ja pienet ryhmäkoot

”

- Ei kiinnosta nuoria, tilat
- Joku erikoisinja esim. maatalous
- Nuoria, erityislukio jopa muualtakin
- Lisäisi elinvoimaisuutta
- Jos kunnassa olisi lukio nuoret pysyisivät luultavasti pidempään Hollolassa eivätkä muuttaisi pois
- Pitämään nuoret kunnassa pitempään

”

Google Jamboard 4.-9.10.2023 Hollolan nuorisovaltuusto